

به ناوی خواي به خشنده و میهره بان

هه ری می کوردستانی عێراق

سه رۆکایه تی هه ری می

سه رۆک

به ناوی گه نه وه

بریار

ژماره (٢٧) سالی ٢٠٠٧

یاسای وهزاره تی سامانه سروشتیه کانی

هه ری می کوردستان - عێراق

به پێی ئه وه سه لاته ی له برگه ی (١) ی ماده ده ی (١٠) ی (یاسای سه رۆکایه تی هه ری می کوردستان - عێراق) ی ژماره (١) ی سالی ٢٠٠٥ ی هه موارکراو پێمان دراوه و، به پالپشتی ئه و یاساکارییه ی ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستان - عێراق کردویه تی له دانیشتنی ژماره (١) ئااسایی له ٢٣ / ٧ / ٢٠٠٧ بریارماندا به ده رکردنی:

یاسای ژماره (٢١) ی سالی ٢٠٠٧

یاسای وهزاره تی سامانه سروشتیه کانی هه ری می کوردستان - عێراق

به شی یه که م

پیناسه کان

ماده ده ی یه که م:

مه به ست له م زاراوانه ی خواره وه، ماناکانی به رامبه ریانه بۆ مه به ستی ئه م یاسایه:

یه که م: هه ری می: هه ری می کوردستان - عێراق.

دووه م: په رله مان: په رله مانی هه ری می.

سییه م: ئه نجومه نی وه زیران: ئه نجومه نی وه زیرائی هه ری می.

چواره م: وهزاره ت: وهزاره تی سامانه سروشتیه کان له هه ری می.

پینجه م: وه زیر: وه زیری سامانه سروشتیه کان له هه ری می.

شه شه م: بریکار: بریکاری وهزاره تی سامانه سروشتیه کان له هه ری می.

به شی دووه م

ئاما نجه کانی وهزاره ت

ماده ده ی دووه م:

وهزاره ت ئه م ئه رکانه ی خواره وه ده گرێته ئه ستۆ:

یه که م: به رپۆه بردنی هه موو که رته کانی تاییه ت به سامانه سروشتیه کان له هه ری میدا که نه وت و گاز و کانزاکان ده گرێته وه.

دووه م: به رپۆه بردن و ئاماده کردنی پلان بۆ که رتی نه وت و گاز و هاندانی وه به ره یان له م که رته دا له

هه‌رێم له‌گه‌ڵ پلاندانان و به‌دواداچوونی قوناغه‌کانی مۆڵه‌ت و گرێبه‌سته گرێدراوه‌کان له‌گه‌ڵ کۆمپانیاکانی نه‌وت به‌ جوړیکی وا که له‌گه‌ڵ ده‌ستووری عیراکی فیدرالی و یاسای نه‌وت له هه‌رێمی کوردستاندا بگونجی.

سییه‌م: سه‌رپه‌رشتی پرۆسه‌ی دۆزینه‌وه و هه‌لکه‌ندن و ده‌رهێنانی نه‌وت و گاز و کاره‌کانی پالۆتن و پیشه‌سازی گاز له‌ پال گواستنه‌وه و ناردنه‌ بازاری نه‌وتی خاوه‌ن به‌ره‌مه‌کانی و بنیاتنانی پرۆژه‌کانی نه‌وت ده‌کات.

چواره‌م: پرۆپۆزکردنی جیۆلۆجی و گه‌پان به‌ دوا‌ی کانتراوه‌موو کارێکی تایبته‌ به‌ چالاکیه جیۆلۆجیه‌کان.

پینجه‌م: گرتنه‌ ئه‌ستۆی ئه‌رکی ئاماده‌ کردن و هه‌ماهه‌نگی کردن و یه‌کخستنی پلانی به‌رای یه‌موو رووه‌کانی چالاکی وه‌به‌ره‌یانی نه‌وت و گاز و کانتراکان له‌ مه‌ڵبه‌ندی وه‌زاره‌ت، به‌مه‌رجێک کۆمپانیاکانی به‌کارهێنان و ئه‌وه‌ فرمانگانه‌ی سه‌ر به‌ وه‌زاره‌تن، ئه‌وه‌ به‌ سه‌رپه‌رشتی وه‌زاره‌ت جیه‌جی بکه‌ن، له‌گه‌ڵ په‌چاو کردنی یاسای نه‌وت له هه‌رێمی کوردستان و یاسا کارپێکراوه‌کان.

به‌شی سییه‌م پێکهاته‌کانی وه‌زاره‌ت

ماده‌ی سییه‌م:

وه‌زاره‌ت له‌م پێکهاته‌نه‌ی خواره‌وه‌ پێکدی:

یه‌که‌م: وه‌زیر: سه‌رۆکی بالا و به‌رپرسی ئیش و کار و ئاراسته‌ کردنی سیاسه‌ت و سه‌رپه‌رشتی و چاودێری ده‌کات و هه‌موو بریار و فه‌رمان و رێنماییه‌کیش په‌یوه‌ندیان به‌ ئه‌رکو فه‌رمان و پێکهاته‌ و ده‌سه‌لات و کاروباری دیکه‌ی هونه‌ری و دارایی و کارگێری و رێکخستنی وه‌زاره‌ته‌وه هه‌یه‌، به‌ پێی حوکمه‌کانی ئه‌م یاسایه‌ له‌ وه‌زیره‌وه‌ ده‌رده‌چن و به‌سه‌رپه‌رشتی خۆی جیه‌جی ده‌کرێن، به‌رامبه‌ر به‌ ئه‌نجومه‌نی وه‌زیرانی به‌رپرسه‌ به‌و پێیه‌ی ئه‌ندامیکی هاوکاره‌ له‌ ئه‌نجومه‌نه‌دا و، بۆی هه‌یه‌ هه‌ندێک له‌ ده‌سه‌لاته‌کانی خۆی به‌ بریکاری وه‌زاره‌ت یا به‌رپوه‌به‌ره‌ گشتیه‌کان یان هه‌ر که‌سێک له‌ وه‌زاره‌تدا به‌شیای بزانیت، بدات.

دووه‌م: بریکاری وه‌زاره‌ت: یارمه‌تی وه‌زیر ده‌دات له‌ ئاراسته‌ کردنی وه‌زاره‌ت و سه‌رپه‌رشتی کردنی کاروباره‌کانی له‌ چوار چیه‌ی ئه‌و ده‌سته‌لاتانه‌ی که وه‌زیر پێی ده‌سپێری، به‌ مه‌رجێک خاوه‌ن شاره‌زایی و پسپۆری بێت.

سییه‌م: نووسینگه‌ی وه‌زیر: فه‌رمانبه‌رێک به‌رپوه‌ی ده‌بات به‌ پله‌ی به‌رپوه‌به‌ر که به‌لانی که‌م بپروانه‌ی به‌رای زانکۆی هه‌بیت و خاوه‌ن شاره‌زایی و پسپۆری

بێ و چه‌ند فه‌رمانبه‌رێک یاریده‌ی ده‌ده‌ن.

چوارهم: نووسينگه‌ی بريکاري وهزارهت: فهريمانبهريک بهريوه‌ی دهبات به پله‌ی بهريوه‌به‌ر که بهلانی کهم پروانامه‌ی بهرايی زانکۆی هه‌بيت و خاوه‌ن شاره‌زایی و پسپۆری بێ و چه‌ند فهريمانبهريک ياريده‌ی ده‌ده‌ن.

پينجه‌م: راويژکاران: ژماره‌يان له چوار راويژکار زياتر نابێ و ده‌بێ بهلانی کهم پروانامه‌ی بهرايی زانکۆيان هه‌بێ و خاوه‌ن شاره‌زایی و پسپۆری بن.

شه‌شه‌م: بهريوه‌به‌رايه‌تی گشتی پشکين و سانسۆری ناوخۆ: بهريوه‌به‌ريکی گشتی سه‌رۆکايه‌تی ده‌کات که بهلانی کهم پروانامه‌ی بهرايی زانکۆی هه‌بيت و له‌ بواری ياسا يان بهريوه‌به‌ردين ياخود دارایی شاره‌زا و پسپۆر بێت.

هه‌وته‌م: بهريوه‌به‌رايه‌تی گشتی کاروباری کارگيری و دارایی: بهريوه‌به‌ريکی گشتی سه‌رۆکايه‌تی ده‌کات که بهلانی کهم پروانامه‌ی بهرايی زانکۆی هه‌بيت و له‌ بواری ياسا و بهريوه‌به‌ردين دا شاره‌زا و پسپۆر بێت.

هه‌شته‌م: بهريوه‌به‌رايه‌تی گشتی کاروباری هونه‌ری: بهريوه‌به‌ريکی گشتی سه‌رۆکايه‌تی ده‌کات که بهلانی کهم پروانامه‌ی بهرايی زانکۆی هه‌بيت و له‌ بواری پيشه‌سازیی نه‌وتدا شاره‌زا و پسپۆر بێت.

نۆيه‌م: بهريوه‌به‌رايه‌تی گشتی کاروباری ئابووری و گرييه‌سته‌کان: بهريوه‌به‌ريکی گشتی سه‌رۆکايه‌تی ده‌کات که بهلانی کهم پروانامه‌ی بهرايی زانکۆی هه‌بيت و خاوه‌ن شاره‌زایی و پسپۆری بێت. ده‌يه‌م: بهريوه‌به‌رايه‌تی گشتی کاروباری وه‌به‌ره‌يه‌ناني كانزایی: بهريوه‌به‌ريکی گشتی سه‌رۆکايه‌تی ده‌کات که بهلانی کهم پروانامه‌ی بهرايی زانکۆی هه‌بيت و له‌ جيو‌لوجيادا شاره‌زا و پسپۆر بێت.

مادده‌ی چوارهم:

ئه‌نجومه‌نی وه‌زاره‌ت به‌م شي‌وه‌يه‌ی خواره‌وه پيکدی:

يه‌که‌م: وه‌زير: سه‌رۆکه.

دووه‌م: بريکاري وه‌زاره‌ت: ئه‌ندامه و له‌ کاتي نه‌هاتنی وه‌زير سه‌رۆکايه‌تی دانيشته‌کان ده‌کات.

سييه‌م: بهريوه‌به‌ره گشتيه‌کان و ژماره‌يه‌ک له‌ راويژکاران.

چوارهم: هه‌ر شاره‌زا يا پسپۆريک له‌ناو وه‌زاره‌ت يا ده‌ره‌وه‌ی له‌ کاتي پيوستدا/ ئه‌ندامه.

مادده‌ی پينجه‌م:

يه‌که‌م: کارو تايبه‌تمه‌نديه‌کانی پيکها‌ته‌کانی وه‌زاره‌ت به‌ پيره‌و ده‌سنيشان ده‌کړن.

دووه‌م: وه‌زير بۆ هه‌يه هه‌ر بهريوه‌به‌رايه‌تيه‌ک يا به‌شيک يا هه‌يه‌يه‌ک له‌کاتي پيوستدا له‌ نوێ دابمه‌زینی يان هه‌ليانی بوه‌شيئيته‌وه يان ليکيان بکاته‌وه يان ليکيان بدات.

سييه‌م: وه‌زير بۆ هه‌يه گرييه‌ست له‌گه‌ل که‌سايه‌تی سروشتی و مه‌عنه‌وی خاوه‌ن شاره‌زایی و پسپۆری له‌ناوه‌وه‌ی هه‌ري‌م و ده‌ره‌وه‌يدا بيه‌ستی بۆ جيه‌جی کردنی ئه‌و کارانه‌ی

پیان دهسپێردری و بۆ ئه و ماوهیه ی که به گونجاوی دهزانی، ئه مهش دوا ی
وه رگرتنی ره زامه ندی سه رو کایه تی ئه نجومه نی وه زیران ده بی.
چواره م: وه زیر بۆی هیه رینمای پێویست بۆ ئاسانکاری جێبه جێ کردنی حوکمه کانی ئه م
یاسایه ده ربچوینی.

مادده ی شه شه م:

یه که م: ده سته ی گشتی نه وت و پترو کیمیاییه کان له هه رێمدا که به یاسای ژماره (٣٨) ی سا لی ٢٠٠٤
دامه زرا وه هه لده وشیته وه و هه موو پێکهاته و به رپێوه به رایه تیه کانی به وه زاره ت ده به سترینه وه
و هه موو میلاک و مو لک و مال و ماف و ئیلتیزامیکیان بۆ وه زاره ت ده گه رپێنه وه.
دووه م: ده زگای گشتی به رپێوه بردنی پرۆژه تاییه تیه کان له هه ریم که به پێی نووسراوی سه رو کایه تی
ئه نجومه نی وه زیران (ئیداره ی سلیمانی) ژماره (١٨٠٣) ی رۆژی ٧/٨/٢٠٠١ دامه زرا وه
هه لده وشیته وه هه موو پێکهاته و به رپێوه به رایه تیه کانی به وه زاره ت ده لکین و هه موو میلاک و
مو لک و مال و ماف و ئیلتیزامه کانی ده درپێنه وه زاره ت.
سییه م: به رپێوه به رایه تی گشتی رووپێو کردنی جیولۆجی و پێکهاته کانی له وه زاره تی پیشه سازی
هه ریم داده برین و به وه زاره ت ده به سترینه وه و هه موو میلاک و مو لک و ماف
ئیلتیزامیکیان بۆ ده گه رپێنه وه.

مادده ی چه وته م:

کار به هیچ ده قیکی یاسایی یا بریارێک ناکرێ گه ر له گه ل حوکمه کانی ئه م یاسایه ناکۆک بی.

مادده ی هه شته م:

پێویسته ئه نجومه نی وه زیران و لایه نه په یوه ندیداره کان حوکمه کانی ئه م یاسایه جێبه جێ بکه ن.

مادده ی نۆیه م:

ئه م یاسایه له رۆژی ده رچوونیه وه جێبه جێ ده کرای و له رۆژنامه ی فهرمی (وه قائیعی کوردستان) دا
بلاوه ده کرایته وه.

مسعود بارزانی

سه روکی هه ری می کوردستان - عێراق

هه ولێر

٧ / خه رمانان / ٢٧٠٧ کوردی

٢٩ / ته موون / ٢٠٠٧ زایینی

١٥ / ره جه ب / ١٤٢٨ کۆچی

ئێ هه ری می رۆژنامه ی وه قاییعی کوردستان

www.mojkurdistan.com

هۆيه پيويستهكاني دهچوواندني

له بهر ئه وهی حكومهتی هه ريم له نوێ وهزارهتی سامانه سروشتیه كانی به پيی
ياسايهك كه له په رله مان ده رچوو ده داناو، تا به پرسیه تی به پيوه بردنی ئه و سامانانه
بگريته ئه ستۆ، له پيئاوی به ديهینانی ئامانجه كانی له ريگهی چالاکی و كرده وه كانی
كۆمپانییا و فره مانگه كانی سه ره به وهزارهت و رۆيشتن له گه ل په ره سه نه نه
هاوچه رخه كاندا، ئه م ياسايه ده رچووینرا.

ئه ره شيفی رۆژنامه ی وهقايعی كوردستان

www.mojkurdistan.com